

42087
GK-135

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

3 HAZİRAN 2014
ÇOK İVEDİ

Sayı : 43728771-610.00- 2368
Konu : 7/42087 Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 23.04.2014 tarihli ve 43452547-120.00-174854 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/42087 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :

1- Soru önergesine ilişkin cevaplar
(4 sayfa)

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yücetepe-ANKARA

Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97

Faks: +90 (312) 294 69 77

Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

sozdemir@kalkinma.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi <https://kbeb.kalkinma.gov.tr/Sorgu> adresinden 3DYB-OBT0-84B3 kodu ile yapılabilir.

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZCAN YENİÇERİ'NİN YÖNELTTİĞİ 7/42087 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YÖNELİK CEVAPLAR:

Soru 1: 2014 Nisan ayı itibarı ile T.C. Kalkınma Bakanlığı, başta Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı olmak üzere bakanlığa bağlı kurum kuruluşlarca bilgi ve iletişim teknolojileri alanında, AR-GE yoğun ve yenilikçi firmalara özel finans imkânları ve teknik danışmanlık sağlayan mekanizmalar geliştirilmesi adına yürütülmekte olan çalışma ile projeler var mıdır? Var ise bunlar hangileridir ve ne aşamadır?

Cevap 1: Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı tarafından bilgi ve iletişim teknolojileri alanında, Ar-Ge yoğun ve yenilikçi firmalara özel finans imkânları ve teknik danışmanlık sağlayan mekanizmalar geliştirilmesi adına yürütülmekte olan proje bulunmamaktadır.

Öte yandan Bilgi Teknolojileri firmaları, Ar-Ge ve yenilikçilik, KOBİ'ler için kurumsallaşma, girişimcilik ve ihracat destekleri gibi yatay teşvik ve desteklerden yararlanmaktadır. Son dönemde, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Ar-Ge fonu ve Ekonomi Bakanlığı ihracat desteklerinde olduğu gibi BİT'i ya da alt alanlarını kapsayacak şekilde özelleşmiş desteklerin oluşturulmasına başlanmıştır. Bu kapsamda, Ekonomi Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan 2012/4 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ ile yazılım ve hizmet (oyun ve mobil uygulama alanlarında ilave hükümlerle) ihracatı desteklenmektedir.

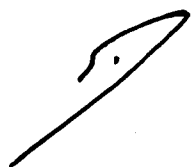
Yeni ve özgün yazılım faaliyetlerinin desteklenmesini de içeren 5746 sayılı Ar-Ge Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ile 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ise sektörü etkileyen başlıca düzenlemeler arasındadır. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (TGB) bünyesinde yer alan firmalar, kurumlar vergisi muafiyeti, gelir vergisi muafiyeti, üretilen Ar-Ge ve yazılım ürünlerinde KDV istisnası, SGK primi işveren hissesinde yüzde 50 indirim, diğer vergi ve harçlardan muafiyetler gibi desteklerden yararlanmaktadır.

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri bünyesinde yer alan, özellikle genç ve yeni işletmeleri geliştirmek amacıyla; girişimci firmalara ofis hizmetleri, ekipman desteği, yönetim desteği, mali kaynaklara erişim, kritik iş ve teknik destek hizmetlerinin bir çatı altında tek elden sağlandığı Kuluçka Merkezleri ve teknoloji geliştiricisi Ar-Ge kurum ve kuruluşları ile teknoloji kullanıcısı sanayi şirketleri veya diğer teknoloji ya da Ar-Ge kurum ve kuruluşları arasında bilgilendirme, koordinasyon, araştırmayı yönlendirme, yeni Ar-Ge şirketlerinin oluşturulmasını teşvik etme, işbirliği geliştirme, fikri mülkiyet haklarının korunması, pazarlanması, satılması, fikri mülkiyetin satışından elde edilen gelirlerin yönetilmesi konularında faaliyet gösteren Teknoloji Transfer Ofisleri vasıtasıyla Ar-Ge yoğun ve yenilikçi firmalara özel destekler sağlanmaktadır.

Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda hazırlanmakta olan 2014-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi bünyesinde ise, farklı kurum ve kuruluşlarca yürütülen çalışmaların etkinliklerine yönelik eylemler tanımlanmıştır.

Kalkınma Ajanslarının Ar-Ge ve Yenilik ile İlgili Destekleri

Kalkınma ajansları bölgesel gelişmenin hızlandırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması, bölgeler arası ve bölge içi sosyo-ekonomik gelişmişlik farklarının azaltılması gibi amaçlar doğrultusunda çeşitli destek programları uygulamaktadır. Bu programlar içinde KOBİ'lere sağlanan mali destekler önemli bir yer tutmaktadır. 2008-2013 yılları arasında 26 kalkınma ajansı tarafından bölgelerinde kullanılan destek

tutarı 1,4 milyar TL'dir. Bu tutarın 720 milyon TL'lik kısmını özel sektör projelerine verilen hibe destekleri oluşturmaktadır.

Ar-Ge ve yenilik kalkınma ajansları tarafından özel sektöre ve kar amacı gütmeyen kuruluşlara yönelik olarak uygulanan birçok destek programının öncelikleri arasında yer almaktadır. Diğer yandan 2008-2013 yılları arasında sadece Ar-Ge ve yenilik alanında uygulanan destek programları kapsamında toplam 708 projeye 191 milyon TL hibe desteği verilmiştir. Bu desteklerin ajans bazında dağılımı aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 1- Kalkınma Ajanslarının Verdiği Ar-Ge ve Yenilik Destekleri (2008-2013)

Ajans Adı	İşletmelere Yönelik		Kar amacı gütmeyen kuruluşlara yönelik	
	Destek tutarı (milyon TL)	Proje sayısı	Destek tutarı (milyon TL)	Proje sayısı
Ahiler Kalkınma Ajansı	1	13		
Ankara Kalkınma Ajansı	18,9	91		
Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı	11,7	44	4,6	16
Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı	5,1	26		
Çukurova Kalkınma Ajansı	25,9	76		
Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı	28	114		
Fırat Kalkınma Ajansı	8,8	34		
Güney Marmara Kalkınma Ajansı	10,5	33		
İpekyolu Kalkınma Ajansı	7,2	35		
İstanbul Kalkınma Ajansı	16,8	61	35,7	71
İzmir Kalkınma Ajansı	6,2	42		
Doğu Marmara Kalkınma Ajansı	0,6	3	2,8	18
Orta Anadolu Kalkınma Ajansı	7,2	31		
TOPLAM	147,9	603	43,1	105

2014 yılında ise kalkınma ajansları tarafından şu ana kadar çıkılan teklif çağrılarında KOBİ'lere 329 milyon TL hibe kullanılması öngörülmektedir. Ayrıca 9 kalkınma ajansı Ar-Ge ve yenilik ana önceliğiyle mali destek programı uygulamaya başlamıştır. Söz konusu programlar kapsamında 131 milyon TL hibe kullanılması öngörülmektedir.

Tablo 2- Kalkınma Ajansları Tarafından KOBİ'lere Yönelik Kullanılan Hibeler (2014)

Ajans Adı	Destek tutarı (milyon TL)	
	İşletmeler	Kar amacı gütmeyen kuruluşlar
Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı	10	
Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı	15	
Doğu Marmara Kalkınma Ajansı	5	
Güney Ege Kalkınma Ajansı	11	3
Mevlana Kalkınma Ajansı	12	
Orta Anadolu Kalkınma Ajansı	20	
Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı	5	
Çukurova Kalkınma Ajansı	25	
İstanbul Kalkınma Ajansı		25
TOPLAM	103	28

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Tarafından Yürütülmekte Olan Yenilikçi Projeler

Tarımsal Araştırma Projesi: Projenin amacı; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sulama sonucu ortaya çıkacak tarımsal potansiyelin en iyi şekilde değerlendirilmesinin temini için Bölge'de yapılması gerekli tarımsal araştırma-inceleme ve geliştirme hizmetlerinin gerçekleştirilmesidir. Proje kapsamında Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Adıyaman Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi ve Dicle Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile araştırma faaliyetleri yürütülmektedir.

Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi: Proje, GAP İdaresi tarafından UNDP ile işbirliği içerisinde yürütülmekte olup, organik tarım alanında başta Şanlıurfa olmak üzere GAP illerinde yürütülecek küme geliştirme çalışması ile Bölge'nin tarımsal potansiyelinin değerlendirilmesini ve organik gıda, organik içecek ve organik tekstil sektörlerinin daha rekabetçi bir konuma gelmesini hedeflemektedir.

Proje 2009 yılında fizibilite çalışmaları ile başlamıştır, 2015 yılı sonu itibari ile tamamlanması planlanmaktadır. Üreticiler, KOBİ'ler, ilgili firma ve sivil toplum kuruluşları, üniversite ve araştırma kurumları ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları projenin hedef grubunu oluşturmaktadır.

Proje çerçevesinde hazırlanan Küme Yol Haritası, Değer Zinciri ve Küme Analizleri bir yılı aşan saha çalışmaları sonucunda hazırlanmış olup, çalışmada tabandan tavana katılımcı bir yaklaşım izlenmiştir. Rapor, GAP Organik Tarım Kümesi'ni harekete geçirecek stratejik yol haritasını sunmaktadır.

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Üretimi ve Kullanılması Projesi: GAP Bölgesi'nde Yenilenebilir Enerji (YE) Kullanımı ve Enerji Verimliliği'nin (EV) Arttırılması Projesi (II. Faz); GAP İdaresi tarafından, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) teknik desteği ile yürütülmektedir. Proje; Güneydoğu Anadolu Bölgesi için 2007 yılında hazırlanmış olan Rekabet Gündemi'nin ana vizyonu ile uyumlu olarak, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sürdürülebilir ve sosyal olarak eşitlikçi bir şekilde kalkınmasına enerji verimliliği uygulamaları ve yenilenebilir enerjinin daha yaygın kullanımı yoluyla katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Bölge'nin sosyoekonomik gelişimine hizmet etmeyi amaçlayan Proje kapsamında Bölge'de yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanında ilerleme sağlanabilecek alanların tespitine yönelik çalışmalar Proje'nin birinci fazında bir strateji ve eylem planı ile belirlenmiştir. Bu eylem öngörülere doğrultusunda projenin ikinci fazında; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sanayi sektörlerinde ve hizmet binalarında EV/YE imkânlarının belirlenmesi ve örnek uygulamaların yapılması ve yaygınlaştırılması (Çıktı 1), Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin YE kullanım potansiyelinin arttırılması (Çıktı 2), Bölge'de sanayi, hizmet, bina ve tarım sektörlerinde EV ve YE konularında teknik, kurumsal ve işgücü kapasitesinin geliştirilmesi (Çıktı 3) hedeflenmekte olup çalışmalar devam etmektedir.

Hassas Tarım ve Sürdürülebilir Uygulamaların Yaygınlaştırılması Projesi: GAP Bölgesi'nde Hassas Tarım (Precision Farming) sisteminin yaygınlaşmasını sağlayarak Bölge'deki tarımsal üretim işletmelerinin rekabet gücünü ve verimliliğini arttırmak, GAP Bölgesi'nin Hassas Tarım alanında teknoloji ve öz bilgi üreten bir merkez olması sürecini başlatmak amaçlanmaktadır. Paydaş kurum ve kuruluşlar ile projenin yol haritasını belirleyerek uygulamalara başlanacaktır.

Soru 2: 2014 Nisan ayı itibarı ile AR-GE Merkezi Belgesi verilen işletmelerin sayısı kaçtır? Bunlar hangi sayıları ile birlikte hangi sektörlerde faaliyetlerde faaliyet göstermektedir? Anılan firmalara bugüne kadar verilen destek ile teşvikler hangileridir?

Cevap 2: 5746 sayılı Ar-Ge Kanununun Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinin 31 Temmuz 2008 tarihinde yayımlanmasından bugüne kadar Ar-Ge Merkezi Belgesi verilen işletme sayısı 11 Mart 2014 itibarıyla 155'tir. Bu merkezlerin sektörlere göre dağılımı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 3- Ar-Ge Merkezi Belgesi Verilen İşletmelerin Sektörel Dağılımı (Mart2014)

No	Sektörü	Sayı
1	Otomotiv Yan Sanayi	42
2	Kimya	11
3	Makine ve Teçhizat İmalatı	11
4	Savunma	11
5	Yazılım	11
6	Elektrik Elektronik	10
7	Otomotiv	10
8	Dayanıklı Tüketim Malları	8
9	İlaç	8
10	Tekstil	7
11	Bilgi ve İletişim Teknolojileri	6
12	Havacılık	4
13	Cam ve Seramik	3
14	İklimlendirme	3
15	Bankacılık ve Finans	2
16	Enerji	2
17	Gıda Sanayi	2
18	Deri ve Deri Ürünleri Sanayi	1
19	Lojistik	1
20	Perakendecilik	1
21	Petrol ve Petrol Ürünleri	1
Toplam		155

5746 Sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri Hakkında Kanun kapsamında vergisel ve sigorta primi teşviki sağlanmaktadır. Bunun dışında, bir defaya mahsus olmak üzere en fazla 100.000 TL'ye kadar Teknogirişim Sermaye desteği nakdi destek olarak verilmektedir. Vergi ve sigorta primi teşviki olarak destek sağlanan unsurlar; Ar-Ge indirimi, gelir vergisi stopajı teşviki, sigorta primi desteği ve damga vergisi istisnasıdır.

Ar-Ge Merkezi Belgesi alan 155 işletmeden 11'i yazılım, 6'sı bilgi ve iletişim sektöründe yer almaktadır.

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından, Ar-Ge teşvik belgesi alan firmaların listesi ve sektörleri ile yararlanılan teşvikler, <http://sagm.sanayi.gov.tr/Files/Documents/ar-ge-merkezleri-ozet-bil-1132014193610.pdf> adresinde sunulmaktadır.

Soru 3: 2014 Nisan ayı itibarı ile yazılım ve bilim sektöründe faaliyet gösteren firma, kurum ve kuruluşların sayısı kaçtır? Bunların kaç tanesi AR-GE ve yenilikçiliğe yönelik faaliyetler yürütmektedir?

Cevap 3: Haziran 2013'te TÜİK tarafından yayınlanan Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri Araştırmasına göre, 2011 yılı itibarıyla, ana faaliyet alanı "bilgi ve iletişim" olan girişim sayısı 28.924'tür. (NACE Rev. 2.0)

TÜİK tarafından, sanayi ve hizmet sektörlerinde 10 ve daha fazla çalışanı olan girişimlerden örnekleme yöntemi ile belirlenenler kapsanarak yapılan Yenilik İstatistiklerine göre; 2008-2010 döneminde, telekomünikasyon alanında faaliyet gösteren firmaların %35,6'sı; bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetlerde yer alan firmaların %61,9'u; bilgi hizmet faaliyetleri alandan yer alan firmaların ise %41,3'ü teknolojik yenilik yapmışlardır.